FIL- PRIM' AWLA TAL-QORTI CIVILI
SEDE KOSTITUZZJONALI

ONOR. IMHALLEF DR. C. FARRUGIA SACCO. B.A. LL.D

Seduta tal-14 ta' Gunju, 2002.

Rikors Numru: 15/01FS

Ernest A. Balzan debitament awtorizzat bhala mandatarju specjali ghan-nom u in rapprezetanza ta' ibnu t-Tabib Dottor Martin Balzan li huwa temporanjament assenti minn Malta u b'nota tas-7 ta' Settembru, 2001 Dr Martin Balzan assuma l-atti tal-kawza
vs
Il-Kummissjoni dwar is-Servizz Pubbliku u l-Prim Ministru

Il-Qorti,

RIKORS:

Rat ir-rikors ta' l-imsemmi Ernest A. Balzan li ppremetta:

Illi fl-20 ta' Awissu, 1999 harget, permezz tal-Gazzetta tal-Gvern ta' dik id-data, sejha ghall-applikazzjonijiet ghall-post ta' Consultant Physician in General Medicine (b' interess f' mard respiratorju) fid-Divizjoni tas-Sahha tas-Servizz Civili (Dokument "A");

Illi skond l-imsemmija sejha ghall-applikazzjonijiet, l-applikanti kellu "jkollhom kwalifika rikonoxxuta fil-Medicina (M.R.C.P jew kwalifika ekwivalenti rikonoxxuta mill-Unjoni Ewropea) u mill-anqas erba' snin wara registrazzjoni ta' esperjenza fl-ispecjalita' li minnhom tlieta jridu jkunu wara li jkunu gabu l-imsemmija kwalifika ghola wara l-gradwazzjoni";

Illi ghal dan il-post applikaw ir-rikorrent nomine u t-Tabib Dottor Brendan Caruana Montaldo;

Illi skond il-kriterji stipulati fil-fuq imsemmija sejha ghall-applikazzjonjiet, l-applikant l-iehor Dottor Brendan Caruana Montaldo ma kienx eligibbli ghall-post ghaliex:

i) ma kellux (u ma ghandux) il-kwalifika ta' M.R.C.P.;
ii) in difett ta' l-M.R.C.P. ebda wahda mill-kwalifiki tieghu ma kienet (u ma hija) rikonoxxuta mill-Unjoni Ewropea (Direttiva Numru 93/16/EEC);
iii) huwa ottjena l-ahhar Board Certification tieghu fl-ahhar tal-1997 w ghalhekk jigi li l-anqas ma kellu it-tlett snin

esperjenza mehtiega skond l-imsemmija sejha ghall-applikazzjonijiet;

Illi b' dana kollu, mhux talli dan ma giex dikjarat ineligibbli, talli gie rakkomandat ghall-hatra mill-Kumissjoni intimata, b' percentwal izjed mir-rikorent nomine;

Illi ghalhekk ir-rikorrent nomine ippetizzjona lit-tieni intimat ai termini ta' l-artikolu 1.1.7.1(a) ta' l-Estacode li rrefera l-kwistjoni lura lill-Kummissjoni intimata li, minn naha taghha, irriferiet il-kwistjoni lil Bord u Ghazla kompost mill-istess persuni li kienu ghamlu r-rakkomandazzjoni originali u allura, kif kien mistenni, din il-Kumissjoni affermat il-pozizzjoni precedenti taghha biex b' hekk ir-rikorrent gie avzat mis-Segretarju Permanenti fl-Ufficju tat-tieni intimat permezz ta' ittra in data 22 ta' Awissu, 2000 li "the appointment of Doctor Brendan Caruana Montaldo should be proceeded with " (Dokument "B");

Illi fil-fatt it-tieni intimat, li skond l-artikolu 110(1) tal-Kostituzzjoni ta' Malta huwa repsonsabbli ghal hatriet ghal karigi ufficjal, ghadda biex appunta lill-imsemmi Dottor Brendan Caruana Montaldo;

Illi l-Kummissjoni intimtata, li definittivament rrakkomandat li ccahhad lir-rikorrent nomine mid-dritt tieghu li jigi appuntat ghall-post li ghalih saret il-fuq imsemmija sejha ghall-applikazzjonijiet, ghamlet dan billi hi stess ddecidiet li tissancixxi l-operat precedenti taghha fuq riferiment lura lilha

mill-ewwel intimat tal-fuq imsemmija petizzjoni lil dan ta' l-ahhar mir-rikorrent nomine biex b' hekk spicca biex gie appuntat applikant li ma kienx eligibbi u gie eskluz ir-rikorrent nomine li kien eligibbli;

Illi ghab-bazi tal-fuq imsemmija sejha ghall-applikazzjonijiet, r-rikorrent nomine kellu kull dritt li jigi rakkomandat u appuntat ghall-post li ghalih saret il-fuq imsemmija sejha ghall-applikazzjonijiet, izda, bi ksur ghall-artikolu 39(2) tal-Kostituzzjoni ta' Malta u ghall-artikolu 6 tal-Konvenzjoni ghall-Protezzjoni tad-Drittijiet tal-Bniedem u tal-Libertajiet Fondamentali rez applikabbli bhala ligi f' Malta permezz ta' Att IV tal-1987 (Kapitolu 319 tal-Ligijiet ta' Malta) (**"Il-Konvenzjoni Ewropea"**), l-intimati iddecidew li jichdu lir-rikorrent minn dan id-dritt;

Ghaldaqstant, ir-rikorrent nomine talab illi din il-Qorti joghgobha tiddikjara u tiddeciedi li l-intimati kisru l-artikolu 39(2) tal-Kostituzzjoni ta' Malta u ta' l-artikolu 6 tal-Konvenzjoni Ewropea u taghti ir-rimedju u taghmel dawk l-ordijiet, tohrog dawk l-atti u taghti dawk id-direttivi li tqis xierqa sabiex twettaq, jew tassigura t-twettiq tad-dispozizzjonijiet ta' l-imsemmija artikolu 39(2) tal-Kostituzzjoni ta' Malta u ta' l-Artikolu 6 tal-Konvenzjoni Ewropea.

Bl-ispejjez komprizi dawk tal-Protest Gudizzjarju tad-19 ta' Settembru, 2000.

ECCEZZJONIJIET:

Rat ir-risposta ta’ l-Onorevoli Prim Ministru li eccepixxa:

Inapplikabbilita' ta' l-Artikolu 6 tal-Konvenzjoni u ta' l-Artikolu 39 tal-Kostituzzjoni.

1. Preliminarjament illi l-Artikolu 6 tal-Konvenzjoni Ewropea dwar id-Drittijiet tal-Bniedem u l-Artikolu 39 tal-Kostituzzjoni mhumiex applikabbli ghall-kaz odjern stante li l-proceduri ta' ghazla ta' kandidati mhumiex proceduri gudizzjarji. Biex jistghu ikunu invokati dawn l-artikoli l-ewwel irid ikun hemm 'contestation' (verzjoni Franciza tal-Konvenzjoni Ewropea) quddiem xi Qorti jew Tribunal li jkun ser jiddeciedi d-drittijiet jew obbligu ta' l-idividwu. Fil-fazi meta tkun qed tittiehed decizjoni dwar appointments fis-Servizz Civili, il-kontestazzjoni tkun ghadha ma bdietx. Din tibda meta wiehed iressaq l-ilment tieghu quddiem tribunal jew Qorti biex jikkontesta tali talba.

Dwar dan il-punt, Perit, Descaux u Imbet jikkummentaw hekk:

"Autrement dit, ce qui compte est qu'il existe entre les parties un differend veritable et serieux, differend que l' un des plaideurs a entrepris de fair trancher par la justice nationale." (Ara: La Convention Europeene des Droits de l' Homme - sena ta' publikazzjoni 1995 - pagna 249).

2. Preliminarjament ukoll la l-artiklolu 39 tal-Kostituzzjoni u lanqas l-artikolu 6 tal-Konvenzjoni m' huma applikabbli ghar-

reklutagg, karrieri jew terminazzjoni tas-servizz ta' civil servants. Fil-kaz "Neigel versus France" (17.03.97) paragrafu 43 il-Qorti Ewropea qalet hekk:

"The Court observes that in the law of many member States of the Council of Europe there is a basic distinction between civil servants and employees governed by private law. This has led it to hold that "disputes relating to the recruitment, careers and termination of service of civil servants are as a general rule outside the scope of Article 6(1)."

Kollox sar skond l-Estacode

3. Bla pregudizzju ghas-suespost, kulma sar kien kollox regolari. Skond il-paragrafu 1.1.7.1 ta' l-Estacode:

"The following is the procedure for dealing with petitions relating to appointments or promotions in the Public Service which should be observed by heads of departments and other officers whose duty it is to advise the Prime Minister on such petitions:

(a) If the petitioner is a serving officer, his petition is to be made through his head of department, who will transmit it to the Prime Minister through the usual channels with his comments.

(b) If the appointment has been approved by the Prime Minister on the recommendation of the Commission, the Prime Minister,

in his discretion, may refer the petition to the Commission for advice. If the appointment has been made by the head of department under authority delegated to him, the petition will be dealt with on the Prime Minister's direction, unless the Prime Minister thinks fit to refer it to the Commission for advice.

(c) If the petitioner is not a serving officer, the position is to be addressed to the Commission, where the appointment has been made by the Commission or to the head of department, where it has been made under authority delegated to him.

(d) If a request is made under (b) or (c) for an interview with the Commission, the grounds for the request should be stated for the consideration of the Commission.

U skond il-paragrafu ta' warajh:

"1.1.7.2. As a general rule, the Public Service Commission examines any petitions referred to it with the following in mind:

(a) Whether the candidate has been overlooked or whether his claims have been inadequately considered because of some error or omission of **fact.**

(b) Whether the recommendation of the selection board, or of the Departmental or General Service Board, has been influenced by any consideration other those laid in regulation 12 of the Public Service Commission Regulations, 1960, which had not

previously come to the notice of the Commission or, in cases of appointments below the line delegation, of the head of department.

(c) Whether there has been any irregularity in the procedure which vitiates the recommendation."

Il-paragrafi riprodotti hawn fuq juru kemm ir-regolarmenti gew osservati. Illi mhux veru li skond il-paragrafu 1.1.7.1.(a) il-Prim Ministru jrid jiddeciedi hu stess l-appell. Skond il-paragrafu (b) ta' l-istess paragrafu ta' l-Estacode, il-Prim' Ministru dejjem jista' jibghat il-kaz lura ghand il-Kummissjoni dwar is-Servizz Pubbliku ghall-parir taghha.

U fil-fatt il-Prim' Ministru hekk ghamel u rcieva risposta li fiha l-Kummissjoni ghas-Servizz Pubbliku uriet li kienet hadet konsiderazzjoni ta' l-ilmenti tar-rikorrent u ma sabet ebda raguni l-ghala dawn setghu jintlaqghu. Id-decizjoni taghha kienet ghal kollox konformi mas-sejha ghall-applikazzjonijiet li saret fl-20 t' Awissu, 1999. Skond il-paragrafu 6(iii) ta' din is-sejha:

"Applicants must be in possession of a recognised higher postgraduate qualification in Medicine (MRCP or equivalent qualification recognised in the European Union) and at least four years past-registration experience in the speciality of which three years must be after obtaining the said higher postgraduate qualification."

Fl-ittra taghha lill-Prim' Ministru, il-Kummissjoni dwar is-Servizz Pubbliku qalet:

"In this connection the Commission also examined the E.U. Directive quoted by Dr. Balzan and it resulted that this Directive is not applicable to the case under review and that it refers to and covers 'the mutual recognition of diplomas, certificates and evidence of formal qualifications in medicine awarded to nationals of Member States by the other Member States', for the purposes of facilitating the full movement of doctors. It does not cover, much less regulate, the recognition by a Member State of qualifications awarded by countries which are not members of the European Union e.g. the U.S.A.

The only cadidate who had been declared ineligible for the post of Consultant Cardiologist had been so found on the grounds that he had not been 'in possession of the four years in Cardioliogy following the attainment of his higher post-graduate qualification' and not because of his US qaulification.

It has been a long standing policy and practice that in the case of public calls for applications candidates are assessed on the basis of the approved ciretia and the order of merit is determined solely by the marks awarded; preference to serving public officers is only given where two candidates obtained equal marks."

Ebda nuqqas ta' fair hearing.

4. Illi jsegwi li l-lament tar-rikorrent li ma kellux fair hearing huwa ghal kollox insostenibbli. Mill-fatti jirrizulta li l-lament tieghu rega' gie ezaminat u indagat kif ukoll mqabbel ma' kazi ohrajn.

5. Ghaldaqstant din l-Qorti giet mitluba tichad it-talbiet kollha tar-rikorrent bl-ispejjez inkluzi dawk tal-kontro-protest ta' Settembru, 2000.

Ra r-risposta tal-Kummissjoni ghas-Servizz Pubbliku li eccepiet:

Illi r-rikorrent bl-ebda mod ma spjega kif gew vjolati d-drittijiet tieghu kostituzzjonali.

Illi fi kwalunkwe kaz it-talba li din l-Onorabbli Qorti “tannulla” dak li ghamlet il-Kummissjoni hi projbita mid-dispost tal-Artikolu 115 tal-Kostituzzjoni ta’ Malta.

Rat l-atti kollha tal-kawza.

Semghet l-abili difensuri.

PROVI:

Ikkunsidrat

Illi din il-kawza giet differita ghal-lum ghas-sentenza preliminari dwar l-ewwel zewg eccezzjonijiet tal-Onorevoli Prim Ministru. L-ewwel eccezzjoni hi li ***l-inapplikabbilita' ta' l-Artikolu 6 tal-***

Konvenzjoni u ta' l-Artikolu 39 tal-Kostituzzjoni u dan bazat fuq li l-imsemmija artikoli mhumiex applikabbli ghall-kaz odjern stante li l-proceduri ta' ghazla ta' kandidati mhumiex proceduri gudizzjarji.

Ikun ahjar f'dan l-istadju li jigu kkwotati l-imsemmija artikoli.

Kost - 39. (2) Kull qorti jew awtorità ohra gudikanti mwaqqfa b'ligi ghad-decizjoni dwar l-ezistenza jew l-estensjoni ta' drittijiet jew obbligi civili ghandha tkun indipendenti u imparzjali; u meta l-proceduri ghal decizjoni bhal dik huma mibdija minn xi persuna quddiem qorti jew awtorità ohra gudikanti bhal dik, il-kaz ghandu jigi moghti smigh xieraq gheluq zmien ragonevoli.

Konv - Kap 319 - L-Ewwel Skeda Artikolu 6
(1) Fid-decizzjoni tad-drittijiet Civili u ta' l-obbligi tieghu jew ta' xi akkuza kriminali kontra tieghu, kulhadd huwa ntitolat ghal smigh imparzjali u pubbliku fi zmien ragonevoli minn tribunal indipendenti u imparzjali mwaqqaf b'ligi. Is-sentenza ghandha tinghata pubblikament izda l-istampa u l-pubbliku jista' jigi eskluz mill-proceduri kollha jew minn parti minnhom fl-interess tal-morali, ta' l-ordni pubbliku jew tas-sigurtà nazzjonali f'socjetà demokratika, meta l-interessi tal-minuri jew il-protezzjoni tal-hajja privata tal-partijiet hekk tehtieg, jew safejn ikun rigorozament mehtieg fil-fehma tal-qorti f'cirkostanzi specjali meta l-pubblicità tista' tippregudika l-interessi tal-gustizzja.

Minn ezami ta' dawn l-artikoli fl-isfond tal-kawza odjerna johorgu cari diversi fatturi:

A. Li fil-Kostituzzjoni l-artikolu 39 (2) jitkellem dwar "Kull qorti jew awtorità ohra gudikanti mwaqqfa b'ligi ghad-decizjoni dwar l-ezistenza jew l-estensjoni ta' drittijiet jew obbligi civili".

Ta' min josserva li fl-artikolu 124 tal-Kostituzzjoni dwar it-Tifsir – ma hemmx definizzjoni la ta' **qorti** u lanqas ta' **awtorità ohra gudikanti mwaqqfa b'ligi.** L-istess kelma u frasi jistabu fis-sub-artikoli (3) u (4) tal-istess artikolu. Izda l-kliem uzat mill-Kostituzzjoni huwa tant car u ma jhalli ebda dubbju ghal xiex qieghed jirreferi – u cioe' Qorti u certament mhux qieghed jirreferi ghal Public Service Commission jew ghall-Prim Ministru fil-mansjonijiet tieghu ghall-hatriet fic-civil. Fil-Qorti hemm kontestazzjoni [li ser sir riferenza aktar ampja ghaliha] kemm fil-kamp Kriminali kif ukoll fil-kamp Civili – u cioe' jekk ghandux ragun il-prosekutur li jakkuza jew l-imputat li jsostni l-innocenza tieghu taht l-akkuza fil-kamp kriminali; u hemm kontestazzjoni fil-kamp civili jekk hux l-parti jew l-ohra li ghandha ragun taht il-ligijiet u ippruvatux skond il-ligijiet tal-pajjiz. Dan certament mhux dak li taghmel il-PSC specjalment fir-rakkomandazzjonijiet taghha ghal hatriet. Il-PSC tirrakkomanda u m'ghandhiex id-decizjoni finali. Id-decizjoni taghha mhux titolu ezekuttiv jew sentenza ta' kundanna izda rakkomandazzjoni. U hija rakkomandazzjoni mhux biss ghax inzerta li kienet intuzat dik il-kelma u mhux ohra aktar deskrittiva u approprija, izda ghax verament dak hu li taghmel u dan kif definita fil-ligi. Il-PSC ma hijiex xi Tribunal.

B. Certament lanqas ghandu l-Prim Ministru [u certament anqas minnu xi Ministru] xi funzjoni vestita fil-Qrati jew Tribunal li jiddeciedi jew jinterpreta xi ligi. Il-funzjonijiet tieghu huma differenti u johorgu cari minn ligijiet izda huwa car li ma ghandux tali funzjoni. Kieku kellu l-funzjoni li mill-

Kostituzzjoni hija vestita fil-Qrati kien ikun hemm ksur ta' wiehed mill-aktar principji fundamentali li fuqu hi bbazata l-Kostituzzjoni u cioe' dak tas-Seperation of Powers.

C. Mill-Kostituzzjoni stess tohrog car id-distinzjoni bejn **qorti** u **awtorità ohra gudikanti mwaqqfa b'ligi** u dan specjalment wara li wiehed jezamina l-artikoli 39 (1) u (2) fejn wajda tirreferi ghal akkuza kriminali waqt li l-ohra tirreferi ghal drittijiet civili u obbligi. Fil-kaz ta' akkuza kriminali l-Kostituzzjoni tikkunsidra biss qorti, u meta titkellem fuq il-qrati ssemmi zewg tipi ta' qrati – s-superjuri u l-inferjuri u ghalhekk ghandhom gurisdizzjoni kriminali biss l-Qorti tal-Magistrati [kemm bhala Qorti ta' Gudikatura Kriminali kemm ghall-iskop tal-Inkjesti] il-Qorti Kriminali u l-Qorti tal-Appell Kriminali. Kull awtorita' ohra ma hijiex kompetenti ghal offizi kriminali. Meta nhatru l-Kummissarji tal-Gustizzja, l-akkuzi gew depenalizzati, u dak li jigi ezaminat mill-Kummissarji mhumiex offizi kriminali izda infrazzjonijiet amministrattivi.

D. Interessanti kien ukoll dak li qalet il-Qorti Kostituzzjonali fil-kawza *"Il-Pulizija vs Emmanuel Vella"* [28/6/1983] fejn ma qablitx ma' dak li kienet qalet il-Prim'Awla tal-Qorti Civili fl-interpretazzjoni taghha tal-kelma **qorti** minhabba li kienet wisq wiesgha u inkludiet kull forma ta' Tribunal u awtorita' fejn hemm decizzjonijiet. Dak il-kaz kien jikkoncerna l-Price Control Board u kien hemm decizjoni li l-Bord ma kienx indipendenti u ghalhekk kontra l-Kostituzzjoni. Izda l-Qorti Kostituzzjonali hasset li billi l-Bord kien riferut bhala Qorti fl-Avviz Legali 8 tal-

1982 wiehed dejjem ried ihares lejn l-artikolu 39 (1) tal-Kostituzzjoni. Ghalhekk tribunal "de quo" mhux Qorti ghall-iskop tal-artikolu 39(1) tal-Kostituzzjoni. Ghalhekk mhux kompetenti biex u ma ghandux gurisdizzjoni jiddeciedi offizi kriminali li kien akkuzat bihom Vella. Ara wkoll kaz simili ta' Coreschi vs Kummissarju tal-Pulizija et [21/7/1989] fejn il-Qorti qiset li l-Kummissarju tal-Pulizija ma setax jigi kkunsidrat qorti u ghalhekk ir-Reolament 23 tal-Motor Vehicles Act 1948 kien jikser il-Kostituzzjoni. Ebda persuna ma tista' tigi kkundannata b'penali kriminali sakemm mhux f'qorti ta' natura kriminali li jkun presedut minn Magistrat jew Imhallef.

E. Dan l-artikolu japplika biss fejn hemm funzjoni gudizzjarja u la l-PSC u lanqas il-Prim Ministru ma ghandhom jew jista' jkollhom tali funzjoni.

F. Fil-kawza deciza mill-Qorti Kostituzzjonali fit-13 ta' Gunju, 1988 fl-ismijiet *Rose Anne Galea vs Onor Prim Ministru et* [Vol LXXII-I-26] il-Qorti Kostituzzjonali qalet:

"Il-Bord ta' dixxiplina m'ghandu f'dan l-istadju ebda funzjoni li jinvestiga l-allegazzjoni li kien hemm vjolazzjonijiet tal-Kostituzzjoni jew tal-Ewwel Skeda tal-Att XIV tal-1987 da parti tal-Bord tal-Inkjesta, liema allegazzjoni tifforma l-meritu tal-kawza izda l-funzjoni tieghu hija li jezamina l-fatti tal-kaz u li a bazi ta'"dawn il-fatti jasal ghall-konkluzzjonijiet tieghu dwar dak li qed jigi migjub kontra r-rikorrenti".

G. Fil-kawza deciza mill-Qorti Kostituzzjonali *Antonia Bartolo et nomine vs Onor Prim Ministru et* deciza fid-29 ta' April, 1996 [spiss riferuta bhala l-kaz tal-Piper Lance li telaq mit-Tunezija ghal Malta] gie ritenut li dak il-Bord la kien qorti u lanqas ta' awtorità ohra gudikanti mwaqqfa b'ligi. Din kienet inkjesta amministrattiva.

H. Fil-kawza fl-ismijiet *Eddie Cachia vs Dr Joe Galea Debono et* [deciza fil-21 ta' Mejju, 1993] il-Qorti Kostituzzjonali waslet ghall-konkluzjoni li l-Kummissjoni ghall-Investigazzjoni ta' Ingustizzji ma setghetx titqies bhala qorti ghall-iskop tal-artikolu 39 tal-Kostituzzjoni u l-artikolu 6 tal-Konvenzjoni u dan wara li qalet li qorti trid tkun indipendenti u imparzjali u s-smiegh isir fil-pubbliku; u li l-persuna koncernata jrid ikollha l-opportunita' li ggib l-provi kollha; irid ikollha l-poter li tiddetermina l-ezistenza u l-kobor ta' dritt civili jew obbligu jew l-ezistenza ta' reat. Il-Qorti Kostituzzjonali kienet waslet ghall-konkluzjoni li l-Kummissjoni ma kinitx stabbilita biex tiddecidi dwar drittijiet civili u obbligi izda li tinvestiga ilmenti maghmulin minn rikorrent li jhoss li jkun baghta ingustizzja maghmula mill-Gvern. Ara wkoll fuq il-Kummissjoni *Antoine Tagliaferro et vs l-Onor Prim Ministru* [5/10/95 mill-PA] fejn gie ribadit l-istess principju li l-Kummissjoni ma kellix poter li taghti decizjoni finali vinkolanti u li kull ma kienet taghmel taghti parir. Fil-kummissjoni l-proceduri ma kinux isiru fil-pubbliku; m'hemmx kontestazzjoni bejn il-partijiet u l-partijiet ma jidhrux f'sistema avversarja.

I. Fil-kaz in ezami l-funzjoni tal-PSC kien li tohrog l-applikazzjonijiet, tappunta Bord ta' Ghazla, tigi maghzula l-persuna, u ssir ir-rakkomandazzjoni. Il-Prim Ministru jekk jaqbel kellu jiehu hsieb li tohrog il-hatra. Il-funzjoni ta' Qorti jew awtorita' ohra gudikanti ghandha rwol ferm differenti b'mod li tapplika l-ligi tal-pajjiz wara li tezamina l-kontestazzjoni ta' bejn il-partijiet u taghti d-decizzjoni taghha [u mhux rakkomandazzjoni] finali [l-appell u konferma jew revoka ma ghandhomx jaffetwa s-sinifikat ta' dak li qieghed jinghad].

J. Naturalment irid ikun hemm kontestazzjoni li trid tigi ezaminata fid-dawl tal-ligi tal-pajjiz u l-Qorti jew awtorita ohra gudikanti trid taghti d-decizjoni taghha. Fil-kaz in ezami ma kienx hemm kontestazzjoni bejn il-partijiet izda se mai konkors.

Bl-istess mod ma jidhirx applikabbli ghal kaz in ezami l-artikolu 6 tal-Ewwel Skeda Konvenzjoni Ewropea dwar id-Drittijiet tal-Bniedem - Kap 319. Dan jipprovdi li fid-decizjoni tad-drittijiet Civili u ta' l-obbligi tieghu jew ta' xi akkuza kriminali kontra tieghu, kulhadd huwa ntitolat ghal smigh imparzjali u pubbliku fi zmien ragonevoli minn tribunal indipendenti u imparzjali mwaqqaf b'ligi. Certament mhux qieghed jitkellem fuq rakkomandazzjonijiet tal-PSC jew hatriet mill-Prim Ministru.

a. F'*Belilos vs Switzerland* [29/4/88 Series A-132 para 64] insibu definizzjoni ta' tribunal:

"….a tribunal is characterised in the substantive sense of the term by its judicial function, that is to say determining

matters within its competence on the basis of rules of law and after proceedings conducted in a prescribed manner….It must also satisfy a series of further requirements – independence, in particular of the executive; impartiality; duration of its members' terms of office; guarantees afforded by its procedure – several of which appear in the text of Article 6 (1) itself."

b. *F'Campbell vs Fell* [28/6/84 Series A 80 p33 para 76] Tribunal ma jridx necessarjament jiftiehem "a court of law of the classic kind, integrated within the standard judicial machinery of the country" [ara wkoll X vs UK 5/11/81 Series A no 46 p.23 para 53]. Hawn wiehed irid isemmi li tribunal irid ikun "an authority with power to decide legal disputes with binding effect for the parties" [Sramek vs Austria 22/10/84 Series A no 84 p.17 para 36]. Ukoll f'*Benthem vs The Netherlands* [23/10/85 Series A no 97] jinghad li ghall-iskop tal-Konvenzjoni tribunal jfisser "bodies which exhibit common fundamental features, of which the most important are independence and impartiality, and the guarantees of judicial procedure".

c. Interessanti ferm hu dak li intqal f'*Van de Hurk vs the Netherlands* [19/4/94 Series A no 288 – A para 45:

"The power to give a binding decision which may not be altered by a non-judicial authority to the detriment of an individual party is inherent in the very notion of a "tribunal", as is confirmed by the word "determination"….This power can also be seen as a component of the "independence"

required by Article 6 (1)" u dan wara li l-Qorti kkunsidrat u rabtet flimkien in-nozzjoni ta' tribunal indipendenti man-nozzjoni ta' decizzjoni ta' dritt jew obbligu.

F'dan il-kaz gie ritenut li l-artikolu 6 gie miksur ghax il-Gvern kien awtorizzat bil-ligi biex ma jimplimentax decizzjoni tal-Qorti ghalkemm fil-fatt il-Gvern ma kiex ezercita dan id-dritt.

d. Wiehed irid joqghod ferm attent x'jinkludi bhala qorti u infatti f'*de Jong, Baljet u Van der Brink* [22/5/84 Series A-77, p.23, para 48] il-parir tal-"auditeur-militair", ghalkemm dejjem segwit, bhala tali ma kienx jorbot u ghalhekk ma jistax jitqies bhala ordni gudizzjarju. Mhuwiex sufficjenti biex korp jitqies qorti li tista' taghmel rakkomandazzjonijiet jew pariri, jekk dawn fil-fatt ma jorbtux.

e. Il-proceduri ta' sotto-kumitat ta' Sptarr, li kien kecca impjegata, u tal-Kumitat tat-tmexxija tal-Isptarr li kkonferma d-decizzjoni tas-sottokumitat, ma kienx kunsidrat li jaqgha fl-ambitu tal-artikolu 6 (1) fl-*Applikazzjoni 5934/72 kontra r-Renju Unit* minhabba li ebda minn dawn il-kumitati ma kienu qorti u lanqas ma kienu qedghin jippruvaw jiddecidu gudizzjarjament d-drittijiet tal-applikant fis-sens ta' korp indipendenti u fuq il-partijiet koncernati b'mod li kien qieghed jiddecidi kontestazzjoni bejnithom.

f. Hu essenzjali li biex jigu invokati dawn l-artikoli irid ikun hemm "contestation" quddiem xi **qorti** jew **awtorità ohra gudikanti mwaqqfa b'ligi.** Dwar dan il-punt Van Dijk u Van

Hoof – Theory and Practice of the European Convention on Human Rights Pg 296-297 -kitbu hekk:

"For article 6(1) to be applicable, there must be question of a "determination" of a right or obligation. From the fact that here the French speaks of "contestations" it may be inferred that the settlement of a dispute concerning a right or obligation must be at issue." Ara fl-istess sens Petit, Descaux et Imbert – La Convention Europeenne de Droit de l'Homme – 1995 – pg 249.

g. Fuq l-istess punt insibu D J Harris, M O Boyle, u C Warbrick fil-ktieb taghhom Law of the European Convention on Huma Rights fejn jghidu hekk:

"For article 6 to apply there must be a "dispute" at the national level between two private persons or between the applicant and the state the outcome of which is determinative of the applicants civil rights and obligations. The need for a dispute follows fom the word "contestation" in the French text of Article 6".

h. Huwa interessanti l-kaz ta' Van Marle and Others [Series A – 101, pagna 12, para 36] fejn insibu:

The complaints made by the applicants to the Board of Appeal concerned, in essence, what they regarded as an incorrect assessment of their competence by the Board of Admission. The board of Appeal re-examined the applicants, calling them to interviews at which they had the opportunity to comment on balance sheets they had drawn up…

An assessment of this kind, evaluating knowledge and experience for carrying on a profession under a particular title, is akin to a school or University examination and is so far removed from the exercise of the normal judicial function that the safeguards in Article 6 cannot be taken as covering resultant disagreements."

Ghalhekk ma kienx hemm "contestation" kif definit fl-Artikolu 6. Ir-rikorrent f'fol 74 tal-process jaghmel referenza ghad-dissenting judgement tal-Professur John Cremona li kien deherlu li l-Bord tal-Appell kien "judicial tribunal" u has li kien hemm "contestation". Ghab-bazi ta' dan ir-rikorrent jsostni li fil-kaz tieghu ghalhekk ukoll hemm il-"contestation". Il-Qorti tirrileva li dan kien dissenting judgement, ma' liema interpretazzjoni ma taqbilx.

i. Fil-kaz "Neigel versus France" (17.03.97) paragrafu 43 il-Qorti Ewropea qalet hekk:

"The Court observes that in the law of many member States of the Council of Europe there is a basic distinction between civil servants and employees governed by private law. This has led it to hold that "disputes relating to the recruitment, careers and termination of service of civil servants are as a general rule outside the scope of Article 6(1)."

j. Interessanti ferm huwa l-punt sollevat mir-rikorrent f'wahda minn-noti tieghu u precizament dak a fol 124 fejn ir-rikorrent jissottometti li dak li l-intimat qeghedin jobjettaw li

jekk hemm vjolazzjoni din se mai ma gietx kommessa minn qorti u jsostni li dan ma jissufraga lill-intimat propju xejn u ma jezimix mir-responsabbilta' moghtija mill-Kostituzzjoni [Consiglio C et vs Air Supplies and Catering Company Limited – Q Kostit 11/8/00] u mill-Konvenzjoni Ewropea [Ringeisen 16/7/71 Series A numru 13 segwit mill-Konig 28/6/78 Series A numru 27]. Isostni li d-drittijiet fundamentali minhabba n-natura fundamentali taghhom ikunu mharsa minn kull vjolazzjoni, gejja mnejn gejja u irrefera wkoll ghall kaz ta' Falzon vs Prim Ministru et [PA 30/4/01]. Dan hu argument li din il-Qorti kif presjeduta tapprezza hafna, biss li thoss li, ghalkemm ghandu u zgur li eventwalment sejjer jidhol fis-sistema legali ta' pajjiz li jiftahar tant bid-drittijiet fundamentali, s'issa sfortunatament ghadu mhux stabbilit. Ikun hemm il-htiega tal-kuragg tal-politici taghna li f'sens ta' dover lejn il-pajjiz jiehdu tali pass, jew li jkun hemm quddiem din il-Qorti kawza diretta ment fuq dan il-punt li tobbliga u taghti l-opportunita' lill-Qorti li tasal possibilment ghal dan. Izda kif intavolata l-kawza odjerna dan mhux permissibli.

KONKLUZJONIJIET:

Illi ghalhekk din il-Qorti ma tistax tilqa' t-talba tar-rikorrent u tiddikjara li l-intimati kisru l-artikoli 39 (2) tal-Kostituzzjoni ta' Malta u l-artikolu 6 tal-Konvenzjoni Ewropea fil-konfront tieghu u minhabba dak li ntqal fuq tilqa' l-ewwel eccezzjoni tal-Onorevoli Prim Ministru. Minn dak li ntqal fuq dan ma hux possibli u ghalhekk il-Qorti tilqa' din l-eccezzjoni. Minhabba li

giet milqugha din l-eccezzjoni mhux il-kaz li l-Qorti tezamina t-tieni eccezzjoni.

Hawn il-Qorti trid bil-fors li tikkumenta li ghakemm hi ghandha l-akbar obbligu li fid-drittijiet fundamentali taghti l-akbar protezzjoni possibli lic-cittadin, fl-istess hin u bl-istess mod ma tistax jekk kawza mhix specifikament fuq xi punt partikolari tikkunsidraha xorta wahda daqs kif jista' jaghmel Tribunal. Hawn il-Qorti jkollha toqghod specifikament fuq il-binarji mqieghedha. Huwa propju ghalhekk li din il-Qorti qieghedha thalli impregudikati d-drittijiet l-ohrajn kollha tar-rikorrent f'proceduri appositi.

Fl-ahhar nett ghalkemm mhux solitu, f'dan il-kaz il-Qorti thoss li ghandha tfahhar l-impenn qawwi tal-konsulenti legali taz-zewg nahat li hadmu hafna u b'mod dedikat f'din il-kawza.

Tichad it-talba tar-rikorrent.

Minhabba n-natura tal-kaz spejjez bla taxxa.